

Santa Maria del Camí

Argençola

Ubicació

Comarca: Anoia
Lloc/Adreça: Santa Maria del Camí. Argençola.

Coordenades:

Latitud: 41.62852
Longitud: 1.47363
UTM Est (X): 372855
UTM Nord (Y): 4609658

Classificació

Número de fitxa 08008 - 175
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Medieval Romànic Contemporani
Segle XIII
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: Al nucli de Santa Maria del Camí. Antiga N-II km 539.5.
Protecció Legal
Observacions protecció: BCIL, Consell Comarcal de l'Anoia 3/05/17
Número inventari IPA: 6121
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Altres
Titular: 000304100CG70G0001QW
Fitxes associades:
[Santa Maria del Camí, església nova](#)
Autoria de la fitxa Jordi Seró i Ferrer. INSITU PATRIMONI I TURISME
Data de registre de la fitxa: dg., 26/02/2017 - 01:00

Descripció

L'església, adossada a un mas, amb el qual es comunicava per una porta situada a ponent, ara tapiada, és un edifici d'estructura simple, compost d'una sola nau acabada, a llevant, amb un absis semicircular que s'obre a la nau mitjançant un arc de mig punt originat a partir d'uns ressalts que fan la degradació entre els dos cossos bàsics de l'edifici. La nau és coberta amb una volta de mig punt i l'absis amb una volta d'un quart d'esfera, que arrenca d'una cornisa que s'estén fins als ressalts pre-absidals, sense incloure la nau que, com l'absis, és enlluïda per un arrebossat modern. Els murs laterals de la nau han estat descarregats per dues arcades afrontades, disposades a manera de capelles, que apunten lleugerament un creuer que només afecta la col·locació i composició internes de l'edifici. Llevat d'un ull de bou modern, desclòs a la capella de migdia, l'única finestra que dona llum al recinte és la que hi ha al centre de l'absis. D'estructura circular, formada per dovelles radials, solcades per tres filets concèntrics, és tota emmarcada per un ressalt decorat per una sanefa en relleu, que consisteix en la repetició seriada de puntes de diamant o estrelles. Aquest tipus de decoració és molt freqüent en el període romànic i en moltes esglésies de la comarca. La porta, que en aquest cas és situada al mur nord, és formada per una sèrie d'arcs de mig punt adovellats i en degradació, amb un escut heràldic --el de Santa Cecília de Montserrat-- superposat al centre. Tant l'absis com el mur nord, que ha estat engruixit, són ornats a la part superior amb mènsules, absents al mur sud, i refet parcialment, amb la inclusió d'una arcada. El mur de ponent, juxtaposat al mas del costat, el corona un campanar d'espadanya modern. L'aparell de l'absis és fet amb carreus ben voluminosos, ben carejats i polits, col·locats en perfectes filades horitzontals, que contrasten amb l'aparell del mur sud, molt retocat, i el del mur nord, engruixit, tot i que aquest darrer també ha estat ben obrat en filades horitzontals, però formades per carreus més petits i no tan ben polits com els de l'absis. En conjunt, deixant de banda els remodelatges patents en l'aparell, aquest edifici s'adapta a les obres romàniques del segle XII, tal com es desprèn deis recursos tècnics i constructius, malgrat la seva simplicitat conceptual. Actualment s'utilitza com a magatzem.

Observacions:

Cal esmentar la ubicació d'un pou circular, a tocar de la unió del temple i l'habitatge. Estructuralment l'edifici es troba en un correcte estat de conservació. Als murs exteriors, convindria un repàs als junts del paredat de la cara nord i l'absis, on s'ha perdut molt material. A l'interior, s'ha perdut l'arrebossat en moltes superfícies, i el que resta es troba molt degradat; a més a més, es troba cobert en gran part per sutge. Cal afegir-hi que actualment l'interior s'ha convertit en un magatzem agrícola on s'acumulen estris varis, i on fa anys que no es neteja ni es fa cap manteniment, convertint l'espai en un cúmulo de pols i brutícia.

Història

Aquest petit priorat sorgí a partir d'una capella de camí que es trobava a l'antic terme del castell d'Albarells. Inicialment degué ser una capella o hospital de camí, que es convertí en un petit priorat per la donació que es féu de la capella al monestir de Santa Cecília de Montserrat. Aquesta església abans de l'any 1228 era una capella que feia les funcions d'hospital als viatgers que passaven pel camí ral de Barcelona a Lleida. L'any 1259 es féu donació a Santa Cecília de totes les terres i possessions, exceptuant la jurisdicció ordinària. El fet que a partir de l'esmentat any 1228 l'església de Santa Maria del Camí es concedís al monestir de Santa Cecília de Montserrat motiva el monestir a la construcció d'un petit priorat. Es coneixen algunes col·lacions del priorat que es feien a monjos del monestir de Santa Cecília, com la de l'any 1322 i la del 1333 que es féu a fra Pere de Concha, monjo del dit monestir. El 1383 se'n féu una altra de semblant. Quan el monestir de Santa Cecília s'incorpora al de Santa Maria de Montserrat, el priorat de Santa Maria

seguí el mateix camí, però en aquest moment ja no posseïa cap tipus de comunitat, i el culte fou encomanat al rector de l'església de Sant Martí d'Albarells, sufragània de Santa Maria. En la disposició parroquial del 1868 féu que s'elegís aquest antic priorat com a centre d'una nova parròquia, que s'incorporà a l'antiga parròquia de Sant Martí d'Albarells i la sufragània de Sant Jaume de Castellnou. L'antiga església prioral deixa de tenir culte l'any 1919 i es construí una nova parròquia, ja que l'augment de feligresos ho requerí. No obstant això, per l'interès que té l'edifici antic, fa uns anys que es va restaurar. Fins fa ben poc, es creia que es trobava inclòs en el terme de Veciana. Així es pot veure en publicacions com la Catalunya Romànica, i altres publicacions relacionades amb el patrimoni i l'arquitectura romànica.

Bibliografia

AA.VV. (1992). Catalunya Romànica. Vol. XIX. L'Anoia. Barcelona: Fundació Enciclopèdia Catalana.

